

PWYLLGOR CRAFFU PLANT A PHOBL IFANC

DYDD MAWRTH, 9 EBRILL 2019

Yn Cynghorydd Bridgeman(Cadeirydd)
bressenol:

Cynghorwyr Cunnah, De'Ath, Philippa Hill-John, Joyce, Morgan,
Phillips, Taylor a/ac Singh

88 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriad am absenoldeb ar gyfer y cyfarfod hwn.

89 : DATGANIADAU O FUDDIANT

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant.

90 : COFNODION

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mawrth 2019 yn gofnod cywir a chawsant eu llofnodi gan y Cadeirydd.

91 : DARPARIAETH YSGOLION NEWYDD - CREIGIAU / SAIN FFAGAN,
RADUR / TREFORGAN A'R TYLLGOED

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Sarah Merry (Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet dros Addysg, Cyflogaeth a Sgiliau), Nick Batchelar (Cyfarwyddwr Addysg a Dysgu Gydol Oes) i'r cyfarfod a Michele Duddridge Hossain (Rheolwr Gweithredol, Cynllunio a Darpariaeth) i'r cyfarfod i ddarparu briffio i'r Pwyllgor.

Gwahoddodd y Cadeirydd y Cynghorydd Merry i wneud datganiad, ac yn ystod y cyfnod hwn cynghorodd fod y wybodaeth i'w darparu yn ymwneud â chynlluniau cynnar ar gyfer yr ysgol gynradd gyntaf ar safle Plasdŵr. Mae'r cynnig ar gyfer rhywbeth gwahanol iawn, sef ysgol mynediad dau ddosbarth gydag un ffrwd yn gyfrwng Cymraeg a'r llall yn gyfrwng Saesneg gyda Chymraeg Sylweddol. Y syniad yw tyfu defnydd o'r Gymraeg, ond hefyd rhoi dewis i rieni.

Hysbyswyd yr aelodau y bydd yr ysgol yn agos at yr ysgolion cyfrwng Cymraeg a Saesneg presennol. Mae gan Ysgol Gymraeg Coed-y-gof ddalgylch mawr ond mae'r ysgol wedi wynebu heriau diweddar. Fodd bynnag, mae cefnogaeth wedi'i sefydlu i wella'r sefyllfa. Cafwyd arwydd clir o ddogfennau Llywodraeth Cymru y byddant yn asesu categoraiddio ysgolion ac eisiau gweld awdurdodau lleol yn symud ar hyd y continwmm dwyieithog.

Gwahoddwyd y Pwyllgor i wneud sylwadau neu godi cwestiynau ar y wybodaeth a dderbyniwyd. Mae'r trafodaethau hynny wedi eu crynhoi isod:

- Holodd yr Aelodau faint o leoedd a fyddai ar gael ym mhob ffrwd ac roeddent yn pryderu na fyddai cael ysgol Saesneg gyda Chymraeg Sylweddol yn helpu i berswadio rhieni i ddewis y ffrwd cyfrwng Cymraeg. Dywedodd y swyddogion y byddai 30 ym mhob grŵp blwyddyn ym mhob ffrwd, y cynnig yw sefydlu Corff

Llywodraethol gyda Phennaeth a fydd yn dathlu continwwm ieithyddol.

- Hysbyswyd yr Aelodau nad oedd unrhyw ysgolion Saesneg gyda Chymraeg Sylweddol yn ardal Caerdydd, fodd bynnag, mae 30 o enghreifftiau o'r math hwnnw o ysgol ledled Cymru ac mae'r ysgolion hynny wedi dangos llwyddiant.
- Nododd yr Aelodau y byddai derbyniadau i ysgolion yn gweithredu fel y maent ar hyn o bryd, gyda'r awdurdod lleol yn gweinyddu'r polisi ac er bod dwy ffrwd wahanol yn yr ysgol, un ysgol fyddai hi, gydag un Pennaeth ac un Corff Llywodraethol.
- Gofynnodd yr Aelodau a oedd unrhyw beryglon i rieni ddewis ffrwd Saesneg gyda Chymraeg Sylweddol; darpariaeth yn y dyfodol pe bai un ffrwd yn fwy poblogaidd na'r llall ac a yw'r oruchafiaeth i ganolbwyntio ar y Gymraeg yn golygu dileu'r dewis i ddefnyddio ieithoedd eraill, fel Ffrangeg a Sbaeneg.

Hysbyswyd yr Aelodau nad oes cymuned ar hyn o bryd i ymgynghori â hi er mwyn sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei chasglu ynghylch pa opsiwn iaith y byddent yn ei ddewis. Ar hyn o bryd, mae galw ar bob ysgol newydd i fod yn ysgolion cyfrwng Cymraeg, ond mynegwyd pryder ynghylch a fyddai hynny'n bodloni gofynion statudol yr awdurdod ac, mewn gwirionedd, yn gorfodi dewis iaith ar rieni nad oeddent am ei gael. Gan gyfeirio at y ddarpariaeth, byddai opsiwn i'w wneud naill ai'n ysgol cyfrwng Cymraeg dwy ffrwd neu'n ysgol cyfrwng Saesneg.

- Nododd yr aelodau, er ei bod yn anodd cynllunio ar gyfer ysgolion newydd mewn datblygiadau nad ydynt wedi'u poblogi'n llawn, mae angen defnyddio methodoleg wahanol ar gyfer sefydlu galw. Ni fydd Cymraeg 2020 yn cael ei gyflawni drwy adeiladu ysgolion cyfrwng Cymraeg newydd, mae'n rhaid cydnabod y bydd angen mwy o ddisgyblion i ddod i'r amlwg yn y Gymraeg er mwyn cyrraedd sefyllfa llawer mwy dwyieithog. Mae'n rhaid cael lefel o newid a bydd ymarfer meincnodi gydag awdurdodau eraill sy'n gweithredu ysgolion Saesneg gyda Chymraeg Sylweddol.
- Trafododd yr Aelodau'r angen i ddarparu hyfforddiant er mwyn sicrhau bod y rhai sy'n addysgu yn Saesneg, gan nad oes ganddynt yr hyder i siarad Cymraeg, yn rhugl.

CYTUNWYD: Bod y Cadeirydd yn ysgrifennu at yr Aelod Cabinet ar ran y Pwyllgor yn mynegi eu sylwadau a'u sylwadau a drafodwyd yn ystod y cyfarfod.

92 : RHAGLEN WAITH

Nododd yr Aelodau'r Rhaglen Waith ar gyfer y tri mis nesaf.

93 : EITEMAU BRYD (OS OES RHAI)

Dim

94 : DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF - 14 MAI 2019

Dyddiad cyfarfod nesaf y Pwyllgor Craffu Plant a Phobl Ifanc a drefnwyd yw Dydd Mawrth 14 Mai 2019 am 4:30 pm.

Daeth y cyfarfod i ben am 5.30 pm